

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **05.10.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

İlk derece mahkemesince mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü henüz kesinleşmeyen kişiler, istinaf ve temyiz incelemelerinin uzun sürmesi nedeniyle yıllarca hükümsüz olarak hapisshanede tutulabilmektedir. Hükmün kesinleşmesinden sonra müddetname düzenlenirken bu uzun tutukluluk sürelerinin mahsup edilmesi sonucunda, kişinin koşullu salıverilme tarihinin hükmün kesinleşmesinden ve müddetnamenin düzenlenmesinden çok daha önce geçmiş olduğu ortaya çıkabilmektedir.

Bu durumda, kişinin gerçek koşullu salıverilme tarihinde yapılması gereken iyi hâl ve koşullu salıverilme değerlendirmesi zamanında yapılamamakta; daha sonra geçmiş bir tarihe yönelik İdare ve Gözlem Kurulu değerlendirmeleri yapılabilmektedir. Bu uygulama, uzun yargılama süresi, mahsup işlemleri ve koşullu salıverilme mekanizması arasındaki uyumsuzluğun kişi özgürlüğü bakımından ciddi hak kayıplarına yol açmasına neden olmaktadır.

Bu sorunun somut örneklerinden biri Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Velat Cin'in infaz sürecidir. Cin hakkında hükmün infaza gönderilmesinin ardından Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığınca 20 Ocak 2026 tarihinde müddetname düzenlenmiştir. Ancak mahsup hesabında, Cin'in gözaltında ve tutuklulukta geçirdiği sürelerin tamamı yerine, müddetnamede açıkça ifade edildiği üzere, "koşullu salıverilme tarihine yetecek kadar olan" 15 Mart 2016–13 Mart 2025 tarihleri arasındaki 3.285 günlük süre dikkate alınmış ve koşullu salıverilme tarihi 20 Ocak 2026 olarak belirlenmiştir.

İtiraz üzerine daha önce mahsup edilmeyen 313 günlük tutukluluk süresinin de hesaba katılmasıyla 6 Şubat 2026 tarihinde yeniden müddetname düzenlenmiş ve bu kez gerçek koşullu salıverilme tarihinin 13 Mart 2025 olduğu ortaya çıkmıştır.

Velat Cin'in gerçek koşullu salıverilme tarihinin 13 Mart 2025 olduğunun tespit edilmesinin ardından, 6 Şubat 2026 tarihinde bu tarihe geriye dönük olarak koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına karar verilmiş; devamında yapılan değerlendirmelerle koşullu salıverilmesi 13 Mart 2026, 13 Haziran 2026 ve 17 Eylül 2026 tarihleri esas alınarak üç kez daha olumsuz değerlendirilmiştir. Böylece 13 Mart 2025 tarihinden itibaren Cin hakkında, son 16 Eylül 2026 tarihli karar da dâhil olmak üzere dört ayrı olumsuz İdare ve Gözlem Kurulu kararı verilmiş ve koşullu salıverilmesi son olarak 17 Aralık 2026 tarihine kadar ertelenmiştir.

Son İdare ve Gözlem Kurulu kararında ise Cin'in infaz sürecinde "örgütlü hareket ettiği", örgütten ayrıldığına dair herhangi bir beyanının bulunmadığı, geçmişte aldığı disiplin cezalarının "örgüt kapsamında gerçekleştirilen eylemler" olarak değerlendirildiği ve bu nedenle yeniden suç olaylarına karışma riskinin bulunduğu yönündeki kabuller öne çıkarılmıştır. Kararda, disiplin cezalarının tamamının infaz edildiği ve 18 Ocak 2022 itibarıyla kaldırıldığı da açıkça belirtilmesine rağmen, bu geçmiş kayıtlar güncel bir örgütsel aidiyet ve yeniden suç işleme riski değerlendirmesinin dayanaklarından biri hâline getirilmiştir.

Ayrıca Kurul, Cin'in infaz etmekte olduğu ilamı "tetkik" ederek, 13 Mart 2016 tarihinde Ankara Güvenpark'ta gerçekleşen bombalı saldırının "içerisinde yer aldığı"nın tespit edildiği yönünde son derece ağır bir maddi olgu değerlendirmesine karar metninde yer vermiştir. Oysa mevcut dosya kapsamına göre Velat Cin hakkında söz konusu saldırıya doğrudan iştirak ettiğine ilişkin kesinleşmiş bir mahkûmiyet hükmü olmadığı gibi infaz edilen hükümle de hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. İdare ve Gözlem Kurulunun, mahkemenin hüküm altına almadığı bir fiili ilamın "tetkiki" yoluyla sabit kabul ederek koşullu salıverme değerlendirmesine dayanak yapması, Kurulun iyi hâl değerlendirmesi yetkisinin sınırları bakımından ciddi bir sorun oluşturmaktadır.

Kararda ayrıca Cin'in "örgütünden ayrıldığına dair herhangi bir beyanının olmadığı" hususu aleyhe değerlendirilmiş; buradan hareketle tahliye sonrasında benzer eylemleri tekrarlayabileceği, toplum güvenliği açısından tehlike oluşturabileceği ve toplumla bütünleşmeye hazır olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Böylece son erteleme kararı; kaldırılmış geçmiş disiplin cezaları, örgütsel aidiyet varsayımı, belirli bir beyanın verilmemesi ve

Güvenpark saldırısına ilişkin Kurulun yaptığı maddi olgu değerlendirmesi üzerinden gerekçelendirilmiş; Cin'in yeniden iyileştirme planına tabi tutulmasına ve bir sonraki değerlendirmenin 17 Aralık 2026 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bir dosya kapsamında verilen mahkûmiyet hükmü kesinleşerek infaza alınan, ancak başka dosyalardaki yargılamaları devam eden kişilerin; bu dosyalarda sonradan beraat etmeleri, tahliye edilmeleri veya tutuklu kaldıkları sürelerin infazdan mahsubunu gerektiren kararlar verilmesi sonucunda, gerçek koşullu salıverilme tarihlerinin hükmün infaza alınmasından önceye denk geldiğinin sonradan ortaya çıkması hâlinde doğan hukuki boşluk ve kişi özgürlüğü bakımından ortaya çıkan hak kayıplarının giderilmesi için Bakanlığınızca hangi idari ve mevzuata ilişkin çalışmalar yürütülmektedir?
2. Velat Cin hakkında Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığınca 20 Ocak 2026 tarihinde düzenlenen müddetnamede, koşullu salıverilme tarihi yine 20 Ocak 2026 olarak belirlenmiş ve gözaltı ile tutuklulukta geçirilen sürenin tamamı yerine yalnızca “koşullu salıverilme tarihine yetecek kadar olan” sürenin mahsup edilmesi suretiyle infaz hesabı yapılmıştır. Mahsup işleminin, müddetnamenin düzenlendiği tarihi aynı zamanda koşullu salıverilme tarihi hâline getirecek şekilde sınırlandırılması hukuka ve yürürlükteki mevzuata uygun mudur? Uygun olduğu değerlendiriliyorsa bu işlemin açık hukuki dayanağı nedir?
3. 6 Şubat 2026 tarihinde geriye dönük yapılan değerlendirmede Cin'in 13 Mart 2025 tarihi itibarıyla iyi hâlli olduğunun kabul edilmesi hâlinde, koşullu salıverilmesinin bu tarihte gerçekleştirilmiş olması gerekeceği; ancak yaklaşık on bir ay sonra geçmişe dönük bir tahliyenin fiilen mümkün olmayacağı dikkate alındığında, geriye dönük yapılan değerlendirmenin olumlu sonuç doğurma imkânı bulunmakta mıdır? Bu durum, söz konusu değerlendirmenin baştan itibaren olumsuz sonuç üretmeye elverişli tek yönlü bir işleme dönüşmesine neden olmamakta mıdır?
4. Velat Cin'in disiplin cezalarının tamamının infaz edildiği ve 18 Ocak 2022 itibarıyla kaldırıldığı İdare ve Gözlem Kurulu kararında açıkça kabul edildiği hâlde, aynı disiplin kayıtlarının 2026 yılında verilen koşullu salıverilmeme kararlarında tekrar tekrar “örgütlü hareket” ve yeniden suç işleme riski gerekçesi olarak kullanılmasının hukuki dayanağı nedir? İnfaz edilmiş ve kaldırılmış bir disiplin cezasının her yeni kurul değerlendirmesinde yeniden aleyhe sonuç doğurmasına ve böylece fiilen süresiz bir

olumsuzluk gerekçesine dönüştürülmesine ilişkin Bakanlığınızın uygulaması ve denetim ölçütü nedir?

5. Bir mahpusun “örgütünden ayrıldığına dair beyanının bulunmaması”, kaldığı koğuşun değiştirilmesini talep etmemesi veya benzeri bir tutum hangi açık kanun hükmüne dayanarak iyi hâl ve koşullu salıverilme değerlendirmesinde aleyhe kullanılmaktadır? Bunlar mevzuatta koşullu salıverilmenin şartları arasında yer almıyorsa, İdare ve Gözlem Kurullarının siyasi veya ideolojik nitelikte bir beyan ya da davranışı fiilî bir tahliye şartına dönüştürmesini önlemek üzere Bakanlığınızca hangi denetim yürütülmektedir?
6. Velat Cin hakkında infaz edilen mahkûmiyet hükmü silahlı örgüte üye olma suçuna ilişkin olup mevcut dosya kapsamında 13 Mart 2016 tarihli Ankara Güvenpark saldırısına doğrudan iştirak ettiğine ilişkin kesinleşmiş herhangi bir mahkûmiyet hükmü bulunmadığı hâlde, İdare ve Gözlem Kurulu hangi yasal yetkiye dayanarak infaza esas ilamı yeniden “tetkik” etmiş ve Cin’in söz konusu saldırının “içerisinde yer aldığı” tespiti edildiği” şeklinde mahkeme hükmünde bulunmayan yeni bir maddi olgu kabulü oluşturmuştur?
7. Yargı kararıyla sabit olmayan ve kişinin mahkûmiyet hükmünde yer almayan böylesine ağır bir isnadın İdare ve Gözlem Kurulu kararına yazılarak daha sonra bu kararın hukuka uygunluğunu denetleyecek infaz hâkimliği ve diğer yargı mercilerinin önüne götürülmesi, yargısal denetimi etkilemeye elverişli bir idari kabul oluşturmakta mıdır?
8. İdare ve Gözlem Kurullarının mahkûmiyet hükmünde yer almayan fiilleri sabit kabul etmesi; kaldırılmış disiplin cezalarını yeniden ve tekrar tekrar kullanması; “örgütten ayrılma beyanı”, koğuş tercihi veya benzeri mevzuatta bağımsız koşullu salıverilme şartı olarak düzenlenmemiş hususları aleyhe değerlendirmesi konusunda Bakanlığınızca ülke genelindeki kurul kararlarına yönelik bir inceleme veya denetim yapılmış mıdır? Yapılmışsa kaç karar incelenmiş, hangi hukuka aykırı veya sorunlu uygulamalar tespit edilmiş ve bunların giderilmesi için hangi idari işlemler tesis edilmiştir?
9. Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu raporunda infaz hukukunun, koşullu salıverilme uygulamalarının ve İdare ve Gözlem Kurullarının yapısı ile karar süreçlerinin uygulamada ortaya çıkan aksaklıklar gözetilerek yeniden ele alınması gerektiği yönünde tespitlere yer verilmiştir. Bu tespitlerinde yer aldığı söz konusu rapor çerçevesinde çıkarılan 7595 sayılı Kanun uyarınca oluşturulan Millî Dayanışma ve Bütünleşme Koordinasyon Kurulunda yer de almaktasınız. Bu kapsamda, Komisyon

raporunda infaz rejimi ve İdare ve Gözlem Kurullarına ilişkin ortaya konulan tespitler doğrultusunda Bakanlığınızca bugüne kadar hangi somut çalışmalar yürütülmüş, hangi idari veya mevzuata ilişkin düzenleme ihtiyaçları tespit edilmiş ve bu tespitlerin hayata geçirilmesi amacıyla hangi girişimlerde bulunulmuştur?